

Ons pedagogisch handelen peutergroep De Draaitol Nutsschool

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties.

De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Sanne Jongman.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

Daarnaast professionaliseren we ons in 2024 op het gebied van Taaldenken in spel. Zo brengen we meer verdieping aan in het spel van kinderen. Daarbij bieden we meer ontwikkelingsgerichte activiteiten aan en verdiepen ons in de taalstimulering.

In 2024 richten we ons verder op het structureel inzetten van sensorisch materiaal op de groep waarbij kinderen verschillende zintuiglijke ervaringen kunnen opdoen

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers. Hierin staat ook op toetsbare wijze beschreven hoe we de kennis en vaardigheden van de medewerkers op het gebied van VE onderhouden.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Voor deze locatie betekent dit 65,8 uur per jaar. Hiernaast heeft onze coach in 2024 voor VE coaching 130 uur beschikbaar om medewerkers te coachen op het gebied van educatieve kwaliteit. Dit uren-aantal is gebaseerd op het aantal VE kinderen (keer tien uur) dat onze locatie bezoekt.

We bieden VE

Om ervoor te zorgen dat we spelenderwijs de ontwikkeling van je kind zo goed mogelijk stimuleren, bieden we op onze locatie Voorschoolse Educatie (VE). Hiervoor maken we gebruik van het VE-programma Uk & Puk waarin verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod komen. Telkens staat een ander thema dat de kinderen aanspreekt centraal. Ieder thema wordt uitgewerkt in uitdagende, speelse activiteiten waarin aan verschillende ontwikkelingsdoelen wordt gewerkt. De doelen liggen op het gebied van spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuigelijke ontwikkeling en rekenprikkel om de ontluikende rekenvaardigheid te stimuleren.

We stimuleren de spraak-taalontwikkeling door te verwoorden wat de kinderen doen en ervaren en door kinderen te stimuleren om zelf woorden te gebruiken. De vragen die we kinderen stellen sluiten aan bij het niveau van het kind. Kinderen die nog niet goed kunnen praten, stellen we eenvoudige vragen zoals “Waar is Puk? Wijs eens aan?”, de meer taalvaardige peuters krijgen moeilijkere vragen zoals “Wat ga je doen?”, “Zijn deze hetzelfde?”, “Wat gebeurde er?” Kinderen krijgen de tijd om te reageren. Ook het samen zingen van liedjes en voorlezen horen bij ons rijke taalaanbod.

Bij iedere activiteit worden in principe doelwoorden aangeboden. We passen ons hierbij aan het niveau van het kind aan. Baby's en kinderen die nog weinig Nederlands spreken, leren eerst de woorden die naar voorwerpen, personen of handelingen verwijzen die belangrijk voor hen zijn. Hoe ouder het kind, hoe meer de doelwoorden verwijzen naar de buitenwereld en hoe abstracter ze kunnen zijn.

We bieden de woorden aan in een betekenisvolle context: woorden krijgen voor een kind pas betekenis door de concrete voorwerpen die worden gebruikt en de activiteit die wordt gedaan. Een echte appel levert een kind veel meer informatie op dan een foto van een appel. Tijdens een thema worden doelwoorden vaak herhaald en geoefend.

De sociaal-emotionele ontwikkeling betreft het leren omgaan met jezelf en met anderen. Op het kinderdagverblijf of peutergroep ligt de basis hiervoor in de relatie tussen het kind en pedagogisch medewerker. Als een kind ervaart dat hij kan rekenen op haar steun en zich veilig voelt, durft hij zichzelf en anderen te leren kennen. Daarnaast begeleiden we kinderen in het omgaan met anderen. We geven het goede voorbeeld en helpen kinderen om rekening te houden met elkaar. Zie ook de uitgangspunten ‘We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte’ en ‘We bevorderen positieve contacten tussen kinderen’.

De sensomotorische ontwikkeling gaat over de ontwikkeling van de zintuigen en de motoriek. Door te doen en tegelijk waar te nemen, leert de kind de wereld om zich heen kennen. We bieden activiteiten aan die een beroep doen op het zien, horen, tasten, proeven en ruiken. Ook grof-motorisch spel is onderdeel van ons dagelijkse aanbod. Zo gaan we iedere dag naar buiten. Hiernaast heeft ieder thema een beweegactiviteit, gericht op het strekken van de spieren en het oefenen van de hoofd- en rompbalans (baby's) en op het oefenen van de grote motoriek en lichaamsbalans (dreumesen en peuters). Ook de fijne motoriek (de arm-hand functie zoals reiken, grijpen, loslaten en manipuleren) komt in ons aanbod volop aan de orde.

We besteden ook aandacht aan rekenprikkel. Het gaat er hierbij om dat kinderen ervaringen opdoen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling, zoals meten (passen de schoenen? Past het dikke boek in de kleine tas?) en het benoemen van eigenschappen zoals groot en klein, zwaar en licht, vol en leeg. Ook ruimtelijke oriëntatie

hoort tot rekenprikkels. Ruimtelijke oriëntatie begint bij het lichaamsbesef van het kind. Dit komt bijvoorbeeld aan bod tijdens de verzorging van de kinderen of bij het aan- en uitdoen van de jas. Daarnaast verkennen we met de kinderen de groepsruimte. We praten met de kinderen over waar de spullen staan (in de kast of op de kast) of waar ze terecht komen (in of naast de prullenbak). Ten derde maken de kinderen bij ons kennis met tellen.

Bij de activiteiten die bij het VE-programma horen, speelt de interactie tussen pedagogisch medewerker en kind en tussen de kinderen onderling een grote rol. Kinderen en pedagogisch medewerker hebben beide een actieve inbreng bij de activiteiten. Door prikkelende vragen te stellen in een uitdagende omgeving en hierbij steeds in te spelen op de inbreng van de kinderen en aan te sluiten bij hun niveau en interesse, brengen we de kinderen steeds een stapje verder in hun ontwikkeling. Kinderen kunnen ook elkaar prikkelen in hun ontwikkeling. Daarom geven we kinderen ook tijdens de activiteiten de ruimte om op elkaar te reageren en met elkaar samen te spelen.

De meeste activiteiten doen we met kleine groepjes kinderen, zodat we de activiteit kunnen aanpassen aan het ontwikkelingsniveau van de kinderen en kunnen inspelen op hun reacties. Bovendien hebben kinderen in een kleine groep meer gelegenheid om zich te uiten en meer onderling contact. Om ervoor te zorgen dat alle kinderen mee kunnen doen, doen we een activiteit herhaaldelijk, met telkens een ander groepje kinderen. Een activiteit duurt zo lang als de kinderen het leuk vinden om te doen.

De doelen waaraan gewerkt wordt bij een activiteit hangen ook af van de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van een kind. Bij de jongere kinderen ligt de nadruk op het doen en ervaren, bij de oudere kinderen en kinderen die al meer taal begrijpen en kunnen praten, worden de activiteiten al wat taliger aangeboden.

Ook buiten de activiteiten om wordt er gewerkt met het thema en de doelen die daarbij horen. De groepsruimte is overzichtelijk ingericht in hoeken, waardoor kinderen ongestoord alleen of in kleine groepjes kunnen spelen. Bij de inrichting gebruiken we aantrekkelijke materialen die bij het thema horen. Hierdoor komen kinderen tijdens hun spel op een vanzelfsprekende manier met het thema in aanraking. Pedagogisch medewerkers begeleiden het spel van de kinderen en bieden bewust bepaalde materialen aan, waardoor ze ook tijdens vrij spel gericht aan de doelen werken.

Om de ontwikkeling te stimuleren, creëren en grijpen we kansen. Bij kansen creëren bieden we doelbewust een activiteit aan. Bij kansen grijpen, maken we van een gewone, dagelijkse situaties een leersituatie. Hoe jonger een kind, hoe meer het leren in het hier-en-nu plaatsvindt. Het woord 'regen' krijgt pas betekenis als het buiten regent en als het kind de regen kan zien, voelen en horen. Om inhoud en betekenis te geven aan de activiteiten en te werken aan de ontwikkelingsdoelen die bij ieder thema zijn opgesteld, benutten we zoveel mogelijk de dagelijkse situaties. Hoe jonger het kind of hoe lager het ontwikkelingsniveau van een kind, hoe dichter de pedagogisch medewerker bij de concrete situatie blijft. Thematisch werken met peuters of kinderen met een laag ontwikkelingsniveau betekent vooral inspelen op situaties dicht bij het thema, kansen grijpen dus. Hoe verder de kinderen in hun ontwikkeling zijn, hoe meer we de activiteit kunnen uitbreiden naar talig spel, waarbij fantasie en voorstellingsvermogen een grotere rol gaan spelen. Dan kunnen we met behulp van taal en spel een situatie creëren die kinderen herkennen en die voor hen betekenis heeft.

Voorbeelden

- Voorbeelden van thema's: Wat heb jij aan vandaag (over kleding), Eet smakelijk (over eten), Oef wat warm (over warm en koud).
- Voorbeeld van een activiteit met verschillende ontwikkelingsdoelen: Het thema Wat heb jij aan vandaag bevat een activiteit waarbij de kinderen, voordat ze naar buiten gaan, hun schoenen bij elkaar zoeken (één, twee schoenen; rekenprikkel), en aantrekken (motorische ontwikkeling). De baby's kijken naar de schoenen, dreumesen herkennen hun eigen schoenen en proberen deze met hulp aan te trekken, en de peuters doen dat zoveel mogelijk zelf en helpen elkaar daarbij (sociaal-emotionele ontwikkeling). Daarna lopen, springen en stampen de kinderen op hun schoenen (motorische ontwikkeling). Tijdens de activiteiten vertellen de dreumesen en peuters wat ze gedaan hebben (taalontwikkeling), waardoor ze spelenderwijs een aantal woorden leren kennen
- Voorbeeld differentiëren tussen leeftijden en niveaus: In het thema Dit ben ik! (over het lichaam, het gezicht en de zintuigen) kijken de kinderen om de beurt in de spiegel. Wat zien ze? De baby's kijken naar hun spiegelbeeld terwijl de pedagogisch medewerker verwoordt wat ze zien, de dreumesen kunnen aanwijzen wat ze zien. De oudere en meer taalvaardige peuters kunnen met behulp van de pedagogisch medewerker zelf vertellen wat ze in de spiegel zien.
- Onze groepsruimte(s) hebben we ingericht met de volgende hoeken: huishoek, bouwhoek, themahoek, knutselhoek, voorleeshoek.
- De pop Puk wordt actief bij alle activiteiten betrokken. Puk zit aan tafel bij het fruit eten, Puk neemt deel aan de kring, Puk doet dezelfde activiteiten van als de kinderen.
- Voorbeeld aanpassen van de inrichting aan het thema: Bij het thema Hatsjoe! (over ziek zijn, voor elkaar zorgen, naar de dokter gaan en weer gezond worden) mogen kinderen spelen met dokterspulletjes zoals pleisters, verband, lege pillendoosjes, een wit schort etc. Door bij het thema Knuffels (over zachte materialen en het slaapritueel) veel zachte dingen in de groepsruimte te leggen, leren de kinderen de betekenis van het woord 'zacht' te begrijpen door aan de materialen te voelen, ermee te spelen en ze te benoemen.
- Voorbeeld kansen grijpen: De concrete situatie (bijvoorbeeld het regent buiten) is het vertrekpunt waaraan de pedagogisch medewerker een speelse activiteit toevoegt als het kind daaraan toe is (bijvoorbeeld het nadoen van het geluid van de vallende geluidsdruppels).
- De resultaten uit het kindvolgsysteem KIJK! worden besproken tijdens een kindbespreking. Deze hebben we één keer per zes weken. We overleggen dan met elkaar hoe we ons aanbod zo goed mogelijk kunnen laten aansluiten bij het welbevinden, het ontwikkelingsniveau en belangstelling van een kind zodat we het kind zo goed mogelijk ondersteunen en stimuleren in zijn ontwikkeling. We bepalen nieuwe doelen voor individuele kinderen. Dagelijks passen we het dagritme en de activiteiten aan aan de individuele doelen en leggen dit vast in het dagritmeformulier.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Bij binnenkomst worden ouders en kinderen begroet en krijgen alle kinderen even persoonlijke aandacht. Kinderen mogen hun nieuwe schoenen of trui laten zien of ze mogen bijvoorbeeld laten zien dat ze een lekkere banaan hebben meegenomen.
- We willen dat kinderen zich gehoord en gezien voelen. We delen mee in de vreugde, maar bieden ook troost bij verdriet. We bieden ruimte voor gevoelens en benoemen ze, zodat kinderen leren hun gevoelens te verwoorden en zich durven te uiten.
- We werken regelmatig in kleine groepjes, zodat kinderen gemakkelijker zichzelf durven te laten zien. We merken dat dit voor sommige kinderen heel belangrijk is, omdat het voor hen nog spannend is om in de grote kring te praten.
- We helpen kinderen bij het oplossen van probleempjes. We ondersteunen bijvoorbeeld in het samen delen van speelgoed.
- We helpen de kinderen ook bij moeilijke momenten zoals bijvoorbeeld het afscheid nemen van de ouder(s) wat in het begin voor sommige kinderen nog lastig kan zijn. Door samen te zwaaien naar mama/papa en daarna een spelletje te doen, voelt het direct al een stuk veiliger.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Kijken en luisteren is belangrijk voor ons. Waarom? Kinderen kunnen soms nog niet of niet zo goed praten, maar toch al heel veel vertellen! Bijvoorbeeld uit het gedrag van een kind is af te leiden dat het angstig is of boos. Wij zijn er voor ze om hun boodschap te ontvangen, Wij willen graag dat kinderen zich gehoord en gezien voelen.
- Natuurlijk kunnen ouders altijd iets vragen of vertellen, maar als er meer tijd nodig is plannen we liever een oudergesprekje buiten groepstijd. Wij willen er graag zijn voor de kinderen op het moment dat ze bij ons komen spelen.
- We hanteren voor elk kind het kindvolgsysteem KIJK! Hierin houden we door de kinderen goed te observeren de verschillende ontwikkelingslijnen bij.
- We geven kinderen graag de ruimte om iets verbaal of non-verbaal te vertellen, Ook al wijkt dit soms af van waar we op dat moment mee bezig zijn. Pas als een kind zijn verhaal heeft kunnen doen (bijv. 'Kijk, ik heb nieuwe schoenen!') ontstaat er weer ruimte om te kunnen luisteren. Daarom proberen we altijd oog en oor te hebben voor de boodschap, hoe klein ook, van elk kind.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We hebben open kasten met speelgoed. Het speelgoed staat aantrekkelijk uitgestald in de kast op ooghoogte van de kinderen, zodat kinderen zelf kunnen kiezen waarmee ze gaan spelen.
- We leren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor ‘problemen’ zoals: Hoe krijg ik die bal door dat gaatje? Waar hoort dit puzzelstukje? Ik wil met de boerderij spelen. Hoe kom ik bij die plank? In plaats van het probleem voor hen op te lossen, stimuleren we het kind een eigen oplossing te zoeken. Wil een kind verven? Dan vraagt de pedagogisch medewerker wat het kind daarbij nodig heeft en moedigt het kind aan om alle materialen zelf te gaan pakken en klaar te leggen. Zo leren kinderen hoe ze hun eigen plannetjes en ideeën kunnen uitvoeren zonder daarbij afhankelijk te zijn. Indien nodig, helpen we hierbij.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- Bij alles wat we in zowel de grote als de kleine groep aanbieden, zorgen we voor diversiteit. De ene keer doen we beweegspelletjes, de andere keer lezen we een verhaaltje voor of spelen we met voorwerpen die drijven of zinken. We letten erop dat de verschillende ontwikkelingsgebieden allemaal aan bod komen, zodat niet alleen de taalontwikkeling gestimuleerd wordt, maar ook de sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, expressie, etc. Ook bij de inrichting van de groep zorgen we voor diversiteit: een leeshoekje waar kinderen zich even kunnen terugtrekken, maar ook een bouwhoek met grote blokken, planken en andere materialen waar kinderen lekker kunnen sjouwen en bouwen.
- Peuters willen graag heel veel 'zelluf doen'. Dit willen we hen niet ontnemen! Ook willen we kinderen stimuleren om zelf oplossingen te bedenken voor kleine probleempjes. 'Hoe krijgen we een driewieler over de drempel? Waarom past dit blokje hier niet in? Wat kunnen we doen om te zorgen dat de bal niet wegrolt?' De gedachte hierachter is dat kinderen zelf leren nadenken en oplossingen vinden en verantwoordelijkheden leren dragen als ze die ook krijgen. Dit sterkt kinderen in hun zelfvertrouwen.
- We werken aan de hand van Puk thema's. Deze sluiten aan bij de belevingswereld van jonge kinderen. Bijvoorbeeld: Wat heb ik aan vandaag (kleding)? Hatsjoe (ziek zijn, doktersbezoek), Reuzen en kabouters (groot en klein), Eet smakelijk!, Ik en mijn familie, etc. Een thema duurt gemiddeld vier tot zes weken. Bij het uitwerken van de thema's proberen we zoveel mogelijk aan te sluiten bij de beleving en ervaring van de kinderen. We gaan uit van wat dit begrip betekent voor de kinderen. De activiteiten die worden aangeboden, materialen die in deze periode gebruikt worden en de inrichting van (sommige) hoeken hangen zoveel mogelijk samen met dit thema. Dit geeft een grotere samenhang in het aanbod en de mogelijkheid dieper op een thema in te gaan, kinderen meer ervaring op te laten doen, meer ontdekmogelijkheden om de woordenschat van de kinderen uit te breiden.
- We doen iedere dag een activiteit die bij het thema hoort. De meeste activiteiten doen we met twee groepjes kinderen. Vaak van ongeveer dezelfde leeftijd of taakvaardigheid. Zo kunnen we beter aansluiten bij het niveau en de ontwikkelingsdoelen van de kinderen. We kunnen ook beter inspelen op wat kinderen zelf inbrengen en is de kans groter dat kinderen actief deelnemen aan het spel. Hierdoor zijn de kinderen meer betrokken en steken ze er meer van op.
- We moedigen kinderen aan om met verschillende materialen aan de slag te gaan, door te praten over de materialen en er vragen over te stellen. We dagen het kind ook uit iets nieuws te proberen of het op een andere manier te doen ('als je het nu eens zo probeert...'). Wij stimuleren hierbij de ontwikkeling, waarbij het resultaat minder belangrijk is dan het proces. Het is dus niet belangrijk dat die paddenstoel of boom mooi wordt, maar vooral dat het kind plezier heeft en kan ontdekken wat je met een kwastje kan, dat papier ook kan scheuren of dat je met klei rolletjes kan maken.

- We hebben de ruimte(s) ingericht met gezellige en uitdagende speelhoeken waar kinderen ongestoord met een groepje of in hun eentje kunnen spelen. De inrichting van de ruimte wordt aangepast aan het thema. Natuurlijk doen we regelmatig allerlei activiteiten, met een klein groepje of juist met z'n allen. Dit doen we aan de hand van het thema. We stimuleren kinderen om mee te doen. Sommigen hebben het nodig om hierbij even (letterlijk of figuurlijk) bij de hand genomen te worden. We vinden het belangrijk dat de kinderen bij ons de kans krijgen om allerlei verschillende ervaringen op te doen om zich zo te kunnen ontwikkelen.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- We werken met een vaste indeling van de dag: verschillende onderdelen gebeuren in een vaste volgorde zodat kinderen weten wat er gaat gebeuren.
- De kinderen komen 4 uur per dagdeel naar de peutergroep. Onze dag structuur is hierop aangepast voor spel en begeleide activiteiten. Tijdens het gezamenlijke broodmoment creëren we rust en het levert ook veel gespreksmomenten met de kinderen op.
- We zingen veel liedjes met de kinderen. We hebben liedjes voor in de kring, bij het opruimen, handen wassen of aan tafel gaan. Doordat kinderen elke keer dezelfde liedjes horen bij de verschillende onderdelen van het dagprogramma biedt dit veel houvast en weten de kinderen wat van hen verwacht wordt.
- We werken met pictogrammen die staan voor de dagelijkse gebeurtenissen zoals brengen, in de kring gaan, fruit eten, buiten spelen, etc.. Deze pictogrammen hangen zichtbaar in de groepsruimte. We vestigen er vaak de aandacht op. Zo kunnen de kinderen zien wat er komen gaat. Of kijken we ook terug op wat we net gedaan hebben.
- Bij het spelen is steeds een terugkerend gegeven dat één van de pedagogisch medewerkers bijvoorbeeld een Puk activiteit met een klein groepje kinderen doet terwijl de ander de overige kinderen begeleidt tijdens vrij spel.
- We maken met het team regelmatig afspraken over ons pedagogisch handelen. Zo hebben we een groepsplan en voor sommige kinderen individuele handelingsplannen. Door eenduidige afspraken te maken over hoe we met elkaar omgaan is het voor de kinderen ook duidelijker wat van hen verwacht wordt. Dit biedt houvast en structuur.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- We realiseren ons dat kinderen soms behoefte hebben om alleen te spelen, naar anderen te kijken of een beetje te dromen. Dit is prima. We volgen het kind wel. Kinderen die echt moeite hebben met samenspelen, worden door de pedagogisch medewerker geholpen. Het kan zijn dat we samen met dit kind een spelletje doen en andere kinderen uitnodigen mee te spelen. Als het kind kan zeggen met wie of wat het zou willen spelen, geven we het goede voorbeeld, door te laten zien hoe je mee kunt gaan spelen. Soms vragen we de andere kinderen of het kind mee mag spelen.
- We werken veel in kleine groepjes waarbij kinderen veel met elkaar samen kunnen spelen en oefenen in samenspel.
- Kinderen spelen veel naast en met elkaar. Als kinderen langere tijd bij elkaar in de groep zitten en dus een band kunnen opbouwen, vindt er meer samenspel plaats. Grote kinderen zijn daarin het voorbeeld voor de jongere kinderen. Uit samenspel ontstaan vriendschappen. We stimuleren dit. We laten kinderen ontdekken wie ze leuk vinden en geven hen de kans om ook samen iets te doen. We vertellen ouders over de vriendschap, zodat kinderen misschien ook thuis eens met elkaar kunnen spelen.
- Sommige kinderen vinden andere kinderen heel interessant en willen wel graag samenspelen, maar weten niet zo goed hoe ze dat kunnen aanpakken. Deze kinderen ondersteunen wij in het op een positieve manier contact maken met andere kinderen door bijv. voor te doen hoe het kan of het kind te helpen dit te verwoorden.
- Als kinderen lekker naast of met elkaar spelen benoemen wij dit. “Bouwen jullie samen een toren? Dat is gezellig”. Ook stimuleren wij het dat kinderen elkaar helpen. “Maak jij het fruitbakje van X open? Dat is lief van jou”.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Bij de peutergroep komen kinderen met verschillende culturele achtergronden. We vinden het belangrijk dat kinderen leren dat deze verschillen er mogen zijn. We stimuleren kinderen om te vertellen over feesten en vieringen zoals Pasen of Suikerfeest. Soms vragen we ouders om hapjes te maken zodat andere kinderen kennis kunnen maken met gerechten uit verschillende landen.
- We gaan regelmatig wandelen met de peuters. Hierbij leren we kinderen om op een respectvolle manier om te gaan met de natuur. We leren kinderen kijken en zich te verwonderen over alles wat in de natuur te vinden is. We bewonderen een mooie paddenstoel en lopen er voorzichtig omheen om hem niet kapot te maken.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

VE en samenwerking met ouders

Ouders spelen een belangrijke rol bij Voorschoolse Educatie. We vinden het belangrijk ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind en ze te ondersteunen bij dagelijkse opvoedingsvragen. We stimuleren ouders om ook thuis spelenderwijs aandacht te besteden aan waar hun kind bij De Draaitol Nutsschool mee bezig is.

Voorbeelden

- Door de maatregelen rondom Corona hebben we de oudercontacten op een andere manier vorm moeten geven. De oudercontacten vinden voornamelijk plaats tijdens een overdracht bij de start en de afsluiting van de ochtend aan de poort van onze buitenruimte. Wanneer ouders of pedagogisch medewerkers elkaar graag op een ander moment te woord willen staan, bijvoorbeeld voor een oudergesprek naar aanleiding van de Kijk!-registratie, maken we een telefonische afspraak.
- We vragen tijdens het (telefonische) plaatsingsgesprek en in de kennismakingsperiode aan ouders wat hun opvoedingsgewoontes en vragen zijn, welk speelgoed in huis is, wat ouder en kind zoal samen doen en voor welke ouderactiviteiten de ouder belangstelling en tijd heeft. Op basis hiervan proberen we zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de wensen en mogelijkheden van ouders.
- We proberen de communicatie met ouders die geen Nederlands spreken zo makkelijk mogelijk te maken. Dit doen we door middel van het gebruiken van korte zinnen en makkelijke woorden, veel herhalen en vragen of ze het begrepen hebben.
- We willen graag laagdrempelig zijn voor onze ouders. Waar mogelijk nemen we uitgebreid de tijd voor een overdracht zowel 's morgens als 's middags. Wanneer we ons zorgen maken om een kind, of wanneer een ouder graag dieper in wilt gaan op de ontwikkeling van het kind, maken we een extra afspraak zodat we rustig en ongestoord in gesprek kunnen gaan. Daarnaast kunnen we tijdens het halen en brengen (kort) ingaan op opvoedingsvragen van ouders.
- Twee keer per jaar heeft de mentor van het kind een gesprek met de ouders waarin we samen kijken naar de groei die jouw kind gemaakt heeft. Het gaat over hoe het kind in zijn vel zit op de groep en thuis en welke ontwikkeling het kind laat zien. Als hier aanleiding toe is, wordt ook besproken hoe de ontwikkeling extra ondersteund kan worden of eventuele andere stappen die gezet gaan worden. We vragen ouders om mee te denken hoe zij thuis kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind.
- We vinden het belangrijk dat ouders weten aan welke ontwikkelingsdoel we werken op peutergroep de Draaitol Nutsschool. Dit bespreken we met ouders tijdens een oudergesprek. We stimuleren ouders om ook thuis op een speelse manier aan dit doel te werken. Hiervoor geven we suggesties.
- Als een kind naar de basisschool gaat, vindt er een warme overdracht (plus) plaats. Ook de ouder is hierbij betrokken. Ouder en pedagogisch medewerker vullen een

overdrachtsformulier in. Er is een (telefonisch) overdrachtsgesprek tussen de leerkracht van school en de pedagogisch medewerker (warme overdracht). Soms is ook de ouder bij het gesprek (warme overdracht plus).

- We vragen regelmatig aan ouders om te helpen tijdens activiteiten. Bijvoorbeeld om ons te assisteren bij een wandeling of een bezoekje aan de kleuterklas. We betrekken ouders bij uitstapjes of vieringen. An het eind van het jaar organiseren we bijvoorbeeld een lampionnenoptocht en gaan aansluitend samen eten op de peutergroep.
- We geven bij elk thema een thema-thuisopdracht mee, zodat ouders weten waar we het op de peutergroep over hebben. Zo kunnen kinderen met papa of mama thuis ook hierover praten. Het werkje krijgt daarna een mooi plekje op de groep, zodat het kind er op de groep nog over kan vertellen.
- Er worden regelmatig studiemiddagen georganiseerd samen met de basisschool, waarbij we gezamenlijk nadenken over manieren om de ontwikkeling van kinderen nog beter te stimuleren. Bijvoorbeeld over hoe we ouders meer kunnen betrekken bij peutergroep/school. Ook staan we open voor het samen met de basisschool meedoen aan Pilots zoals bijvoorbeeld “Samen voor Taal” om de taalontwikkeling te stimuleren.
- Waar mogelijk zoeken we de samenwerking met de basisschool. Zo raken de kinderen al wat vertrouwd met de school en bijvoorbeeld de juf van de kleuterklas waar ze straks heen gaan. Er vindt structureel overleg plaats met de basisschool, waarbij afspraken met elkaar worden gemaakt. Bijvoorbeeld een klein groepje peuters dat samen met de pedagogisch medewerker en een ouder op bezoek gaan tijdens een werk-les bij de kleuters. Of kleuters die aan de peuters laten zien wat ze gemaakt hebben aan de hand van een bepaald thema. Ook zijn er duidelijke afspraken met de school gemaakt m.b.t. de overdracht van kinderen van peutergroep naar kleuterklas en vindt er een doorgaande lijn plaats in het kind volgsysteem.
- We zoeken de samenwerking met de bibliotheek door aan te sluiten bij BOS (Bibliotheek op school).
- Ouders krijgen dagelijks via het Ouderportaal foto's van hun kind toegestuurd. Ouders kunnen zo zien waar hun kind mee bezig is (geweest) die dag.

VE en samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Zo hebben VE-basisscholen VE-coördinatoren die onder andere de taak hebben om de doorgaande lijn te realiseren.

Kinderen van peutergroep De Draaitol Nutsschool stromen vooral door naar de Nutsschool.

Voorbeelden

We organiseren gezamenlijke thema's en ouderactiviteiten.

- De medewerkers van de Voorschoolse en de Vroegschoolse Educatie lenen over en weer materialen van elkaar.
- Peuters gaan wennen bij de basisschool als ze bijna vier jaar zijn.
- We werken samen met de basisschool in één digitaal kindvolgsysteem KJK! 0-7 jaar, waardoor voor ouders en school de ontwikkeling van het kind tot 7 jaar in beeld wordt gebracht.
- We werken met een gezamenlijk VE-actieplan van peutergroep en basisschool.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- We kunnen tijdens het buitenspelen gebruik maken van het kleuterplein van de basisschool, maar hebben ook een binnentuin tot onze beschikking waar vooral de jongere peuters veilig kunnen spelen.
- We geven kinderen nooit mee aan anderen dan de ouders/verzorgers indien dit niet door ouders is gecommuniceerd. Mocht toch door bijvoorbeeld omstandigheden een kind onverwacht worden opgehaald door een familielid, vriendin of buurvrouw, dan nemen de pedagogisch medewerkers eerst altijd telefonisch contact op met ouders/verzorgers.
- Het vierogenprincipe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogisch medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden.
- Vanuit de gang kan men via een raam in de deur en een raam naast de deur de groepsruimte inkijken.
- Achterwacht: In situaties dat er bij onze peutergroep heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet, is altijd een tweede volwassene bereikbaar. Daarnaast is tijdens de openingstijden van de peutergroep altijd de conciërge aanwezig en collega's van de andere peutergroep, die naast onze peutergroep gelegen is.